

Küldetésben 2020

Újrahasznosítás
3. o

Minden
összefügg
8. o

Tanítómesterünk,
a Föld 11. o

*Mindnyájan együttműködhetünk Isten
eszközeként a teremtés gondozásában,
Laudato Si, 14*

Gondot viselni mindenre

Roxanne Schares nővér,
általános főnöknő

A 2020-as évet nehezen feledjük majd, a globális válság miatt, melyet a Covid-19-járvány okozott. Továbbra is nagy erőfeszítéseket kell tennünk egészségünk, megélhetésünk és jóllétünk védelmében. A világjárvány tapasztalata hozzásegített minket, hogy tisztábban lássuk, mindnyájan az élet nagy hálózatának részei vagyunk, ráébresztett sebezhetőségünkre, és hogy kölcsönösen függünk egymástól.

Ráébredtünk: „Nem tehetünk úgy, mintha egészségesek lennénk egy beteg világban. A Földanyának okozott sebek bennünk is véreznek.” (Ferenc pápa levele a kolumbiai elnöknek a Környezetvédelem Világnapjára, 2020. június 5) Ha elfogadjuk az igazságot egészségünkről, emberségünkről és közös otthonunkról, ez arra indít minket, hogy prófétaként lépünk fel az élet védelmében, olyan új látásmóddal, mely figyelembe veszi a világválság minden összetevőjét, és a minket körülvevő valóságot. (lásd *Laudato Si'*, 137)

A *Laudato Si'* év, amely 2020. május 24-től 2021. május 24-ig tart, napjainkban különösen aktuális, mivel lehetőséget ad, hogy a jelen szenvedéséből és küzdelmeiből együttélésünk új formáit alakítsuk ki. Arra hív, hogy életre váltsuk az ökologikus szemléletet, és új világrendet hozunk létre a közösség, az együttérző törődés és szolidaritás, a béke és fenntarthatóság köteleiére alapozva. Előttünk a lehetőség, hogy meg tapasztaljuk a valódi Kairoszt, a kegyelem és az ünnep pillanatát a Föld és az emberiség, az egész teremtett világ számára.

A törődés a Földdel, közös otthonunkkal, az egész emberiséggel és a teremtés teljességével része az evangéliumi életnek. Minden adottság, tehetség és tett, legyen bármily nagy vagy kicsi, értékes és szükséges. A Küldetésben legújabb számában láthatjuk, hogyan nevelnek és tevékenykednek a Boldogasszony Iskolanővérek a különböző országokban, összefogva másokkal az élet méltósága érdekében és a teremtett világ javára. (lásd *A szeretet mindent odaad* – nemzetközi irányvonalunk). A szeretet és törődés e megnyilvánulásai segítenek a reményteli jövő megteremtésében.

Istenhitünk és istenszeretetünk valóssá kell váljon életünkben, vagyis életre és tettekre kell váltanunk őket. Isten szeretete megköveteli, hogy részt vegyünk Isten életében, szeressük mindazt, amit Isten szeret, mindazt, amit Isten teremtett.

Küldetésben 2020 A Boldogasszony Iskolanővérek (SSND) kiadványa

Generalátus, Róma
gerhardinger.org

Latin-Amerika
és a Karib-térség
Tartománya (ALC)
provinciaalc.org

Afrikai Tartomány (AF)
ssnd.org/africa

Atlantic-Midwest Tartomány
(AM)
atlanticmidwest.org

Central Pacific
Tartomány (CP)
ssndcentralpacific.org

AF, AM, és CP
közös honlapja
ssnd.org

Bajor Tartomány (BY)
schulschwestern.de

Magyar Tartomány (MG)
iskolanoverek.hu

Oszták-Olasz Tartomány
(OR-IT) és Cseh-Szlovák
Tartomány (CE)
ssnd-austria.org
skolskesestry.cz

Lengyel Tartomány (PO)
ssnd.pl

Szlovén Tartomány (SI)
notredamke.rkc.si

Szerkesztő: Linda Marie Bos nővér

Hálások vagyunk azoknak a nővéreknek és munkatársainknak, akik a cikkeket írták, a fotókat készítették, az eredetiből angolra, valamint angolról a saját tartományuk nyelvére fordították a szövegeket.

Köszönjük!

Ebben a számban

Felelősségvállalás a Földért	3	Törődünk közös otthonunkkal	7
A városom – elektronikus és elektromos hulladék nélkül	3	A gyermeki kíváncsiság ajándéka	8
A Shalom értékeivel nevelni	4	Minden összefügg	8
Az életmentő víz	5	Cselekvés tanuljuk meg tisztelni a Földet	9
Felelős élet a teremtés védelmében	6	Közösséget építünk	10
		Tanítómesterünk, a Föld	11

Felelősségvállalás a Földért

Helen Galadima nővér (AF, Ghána)

Mikor a teremtett világért való kiálláson elmélkedünk, mi iskolanővérek hamar ráébredünk, hogy a felhívás arra szól, viseljünk gondot Isten teremtett világára. Ki kell állnunk, szót kell emelnünk, támogatva azokat az ötleteket és tetteket, melyek küldetésünk magját alkotják, egyben segítenünk kell másokat, hogy megéljék hitüket. Példánk maga is kiállítás.

Mint a teremtett világ szószólói, sok afrikai iskolanővér nehéz szívvel szemléli, ahogy tarra vágják az erdőket, anélkül, hogy facsemetéket ültetnének a helyükbe. Emlékeznek a sétákra szüleikkel és nagyszüleikkel a hatalmas erdőségekben. Fiatalon bőven volt tűzifájuk és friss élelmiszerük, nem kellett a gyomirtóktól és rovarirtóktól tartani. Hogyan lehetséges ma a nővéreknek, másokkal összefogva, kiállni a Föld érdekében?

Sokan próbáljuk megtanítani a következő generációnak a múlt környezetbarátabb gyakorlatait. Gambiai középiskolánkban a diákok az első napon kapnak egy négyzetméter földet és palántákat. Az első évben talán káposztát nevelnek, a másodikban paradicsomot, a

Ejura Elizabeth Michael és Maryanne Ekam nővérek diákjaikkal az iskola kertjében

Fotó: Carolyn Anyega nővér

harmadik, utolsó tanévben pedig talán hagymát. A diákok megtanulnak környezetkímélő módon növényeket termesztani, ezzel hasznára válva a társadalomnak. És igen, jegyet is kapnak a munkájukra.

A termények egy része az iskolai étkeztetésben hasznosul, a többit eladjuk, és szegény családokat élelmezünk az árukból. A haszon az iskola fenntartásában is segítség. A szülők örülnek, hogy gyerekeik megtanulnak felelősséget vállalni a Földért és egymásért.

A városom – elektronikus és elektromos hulladék nélkül

Szöveg és kép: M. Chiara Burzyńska nővér (PO, Lengyelország)

Két tonna elektronikus és elektromos hulladék

Ha megkérdezel egy lengyel iskolanővért, mi áll nevelő szolgálatuk középpontjában, a válasz ez lesz: „»a teremtett világban belüli megbízatásuk, a természettel és a Teremtővel szembeni kötelességeik« hitük lényegi részét képezik.” (*Laudato Si'*, 64) Éppen ezért próbálják bátorítani és ösztönözni a gyermekeket és családjukat, hogy cselekedjenek környezetük védelmében és javára. Hisznek abban, hogy a kis tettek alakítják az életmódunkat.

folytatódik a 4. oldalon

A Shalom értékeivel nevelni

M. Yvonne Nosal nővér (ALC, Peru)

A Limában, Lomas Altas-ban kialakított Shalom központunk olyan valóra vált álom, amely rendünk szolgálati alapjának támogatásával valósulhatott meg. A központ biztonságos hely, ahova a gyerekek hétfőn, szerdán és pénteken eljöhettek játszani és különböző programokon részt venni.

Ami még fontosabb, megtanulhatják és élhetik a Shalom által képviselt értékeket: a jó viszonyt önmagunkkal, másokkal, Istennel és a teremtett világgal. Januárban és februárban, a tanítási szünet alatt a gyerekek olyan kreatív vakációs programokon vehetnek részt, mint a testedzés, játékok, tai csi, hulladék-újrahasznosítás és mandalafestés

Tavaly Ferenc pápa *Laudato Si'* enciklikájának egyes szempontjaira reflektáltunk. Megvitattuk, mit jelent az egymás és az őshonos kultúrák és szokások tisztelete. Együtt gondoztuk a birtokunkon élő különböző fákat, kaktuszcserejéket és más növényeket. Bátorítottuk a gyerekeket, hogy otthon is ültessenek növényeket. Minden ilyen tevékenység segít ráébredni a gyerekeket, hogy ők is a Föld gondviselői.

Legutóbb a *Querida Amazonia* apostoli buzdításról beszélgettünk, melyben Ferenc pápa megnevezi négy álmát a Föld számára: a szegények jogainak tisztelete, sokszínű kultúráinak és természeti szépségeinek megőrzése, valamint hogy Amazónia is gazdagítsa egyedi vonásaival az Egyház közösségét. Ezek az álmok erősítik a gyerekek identitását és felelősségérzetüket otthonuk védelme iránt.

A Shalom értékeinek jegyében a gyerekek kertünk növényeit gondozzák.

Fotó: Estela Olivares

... A városom – elektronikus és elektromos hulladék nélkül

A nővérek tisztában vannak vele, hogy „helyi szinten lehet változást hozni. Ott jöhet létre ugyanis nagyobb felelősség, erős közösségi érzés, különleges törődési képesség és nagylelkűbb kreativitás, a saját földünk iránti mély szeretet.” (*Laudato Si'*, 179)

Erre példa az, ami 2019-ben történt. A katowicei óvodában a nővérek és gyerekek részt vettek az országos „Tęcza” [Szivárvány] projektben, melynek mottója: „A városom – elektronikus és elektromos hulladék nélkül.” Az esemény során két

alkalommal gyűjtöttek elektromos és elektronikus szemetet a szülők, barátok, középiskolás diákok és szomszédok. Mikor lemérték, kiderült, hogy két tonna hulladék gyűlt össze az óvoda hátsó tornácán.

A közös erőfeszítésnek hála, az óvoda pontokat szerzett, amiket taneszközökre válthatunk. Sokan örültek a lehetőségnek, hogy így támogathatják az óvodát. És ami még fontosabb, a gyűjtés kapcsán népszerűsítettük a környezetbarát szemléletet és az összefogást helyi környezetünk javára.

„Ezért a legelhagyatottabb és legsanyargatottabb szegények közé sorolhatjuk... Földünket.”

Laudato Si', 2

Az életmentő víz

Caelie Haines (AM, USA)

Az Atlantic-Midwest Tartomány négy vállalása közül az egyik, hogy biztosítjuk az emberek jogát a tiszta vízhez. Ez egy járvány alatt különösen fontos, mikor a szappan és víz jelentheti a különbséget élet és halál között.

A [Beyond Borders](#) jótékonyági szervezettel kötött partnerség keretében az AM Tartomány sikerrel javított az életkörülményeken egy haiti faluban, Lagonovban, ahol a folyóvíz hiánya miatt a lakosoknak naponta hosszú utat kell

élelemhiányhoz és éhínséghez vezet. A partnerség keretében a lakosokat vízgyűjtő rendszerekkel láttuk el. A tartályok összegyűjtik az esővizet, amit tisztálkodáshoz és öntözéshez használhatnak. A zöldségtermesztéssel jövedelemhez jutnak, és családjaik étrendjén és egészségén is javíthatnak.

A nővérek és társult tagok lakhelyükön és szolgálati helyeiken lelkesen gyűjtötték az adományokat a vízgyűjtő rendszerekre. Az

általunk támogatott intézmények

is hozzájárulnak, „Változást Haitinak” feliratú dobozokban gyűjtik az aprópénzt. Az iskolákban szervezett tematikus napokon szórakoztató feladatok során tanulhatnak a diákok a víz jelentőségéről, és adakozhatnak. A diákok és a tartományban összegyűjtött adományok jóvoltából már 120 családnak van a létfontosságú ivóvizet biztosító beerendezése

Ezen felül a rendtartomány nevelő és érdekképviselői munkát

végez a víz világunkban betöltött szerepével, spirituális jelentőségével, védelmével kapcsolatban. Változásokat sürgetnek, mint például a palackozott víz és a szívószálak, valamint egyéb műanyagok betiltása, melyek szennyezik a Föld vízkészletét.

Élvezzük a tiszta víz ajándékát

Foto: Beyond Borders

megtenniük, hogy a főzéshez, takarításhoz, tisztálkodáshoz és öntözéshez tiszta vizet szerezzenek. A klímaváltozás fenyegeti a vízforrásaikat és a veteményeiket, ez pedig

Felelős élet a teremtett világ védelmében

Manuela Ranzinger nővér (BY, Németország)

2017 márciusában a Boldogasszony Iskolanővérek Bajor Tartománya a benediktbeuerni Környezetvédelmi és Kulturális Központtal közösen elindította a „Felelősség a teremtett világért” című együttműködést. A partnerek elkötelezték magukat a Ferenc pápa szorgalmazta integrált ökológiai szemlélet mellett. Négy oktató-nevelő intézményünk vállalta, hogy a következő két-három évben a gyerekekkel a fenti szemléletet tükröző projekteket valósítanak meg. A gyerekeken kívül tanárok, szülők és a központ munkatársai vesznek részt a programokban.

(Maria-Theresia Knippschild nővér)

Manuela Ranzinger nővér diákokkal a kertben

Fotók: Gelebte Schöpfungsverantwortung

Az egyik résztvevő intézmény a Szent Teréz Óvoda Geisenfeldben. Manuela Ranzinger nővér, az óvoda igazgatója és pedagógiai vezetője beszél a projektről:

„Két éven át intenzíven tanultunk a Föld kialakulásáról. Az óvodai csoportokkal felkerekedtünk, hogy a teremtett világ nyomait kutassuk. Ebben mindenki részt vett: gyerekek, szülők, munkatársak. Geisenfeldben más partnereket is találtunk, akik anyagilag is támogatták a projektünket. Pedagógiai koncepciónkat a benediktbeuerni Környezetvédelmi és Kulturális Központ dolgozta ki.

A projekt egy ültetési akcióval kezdődött, ahol is az óvodásaink családjai gyümölcsfákat és bogyósgyümölcs-bokrokat ültettek a kerítésünk mellett.

A szomszédos városok cégei, polgármesterek és az intézményünkkel kapcsolatban álló személyek szponzorálták az eseményt. A csepergő eső ellenére ez ígéretes kezdésnek bizonyult, amit számos más projekt követett. Az év folyamán tudatosan figyeltük a gyerekekkel a természet változását. A gyerekek sokat tanultak. Megtanulták, hogyan segít magán a természet, és mik a vegyi kártevőirtás alternatívái a kertben. Megtanulták, mit jelent ültetni valamit, és gondoskodni róla. Megtanulták, hogyan élhetünk egy fenntartható világban. Megtanulták, hogy együtt egészségesek maradhatunk, felfedezhetjük és megvédhetjük a Földet.”

Felfedezzük a vizeinkben rejlő életet

Törődünk közös otthonunkkal

Kathy Schmittgens nővér, volt nemzetközi Shalom koordinátor

2015 nyarán, hetekkel a *Laudato Si'* közzététele után a Shalom hálózat megtartotta első szemináriumát mindazoknak, akik a világban Shalom-kapcsolattartóként szolgálnak. Peter Turkson bíboros volt az egyik előadó. Mivel ő az enciklika egyik fő szerzője, kiváltság volt számunkra első kézből hallani a dokumentum születéséről és a hozzá fűzött reményekről. Idén májusban ünnepeltük a *Laudato Si'* ötödik évfordulóját. Üzenete ma még fontosabb, mint öt évvel ezelőtt volt. Az Átfogó Emberi Fejlődés Előmozdításának Dikasztériuma (azaz vatikáni hivatala) a május 16-24 közti időszakot *Laudato Si'* hétté nyilvánította. Egy átlagos évben ezt Róma utcáin, és elsősorban a Szent Péter-téren ünnepelhettük volna, de 2020 nem átlagos év.

Virtuálisan, online webináriumok formájában kellett ünnepelnünk. A generalátusi közösségnek lehetősége nyílt arra, hogy a hét folyamán tanulmányozzuk az enciklika

**Dorothy Enang és Zipporah Marigwa nővérek
segédkeznek a fa elültetésében**

Fotó: Linda Marie Bos nővér

legfontosabb üzeneteit. Minden este találkoztunk, hogy énekek, prezentációk és videók segítségével átvegyük az egyes fejezeteket. A prezentációk csak 20 percig tartottak, de alapot adtak az egyéni reflexióra. Alkalmunk nyílt aláírni a [Laudato Si'-fogadalmat](#). Ezzel három egyszerű dologra tettünk ígéretet: imádkozunk a teremtett világért és világgal, egyszerű életet élünk és felemeljük szavunkat közös otthonunk védelmében. A fogadalom emlékeztet arra, hogy a teremtett világ védelmével a Teremtőt magát dicsőítjük.

Emlékeztetőül arra, hogy a hetet imádsággal és tanulással töltöttük, esti imaóránk részeként egy fát ültettünk el a kápolna mögé. Itáláldozattal áldottuk meg a földet: ez afrikai szokás, azokra emlékeznek vele, akik előttünk jártak. Imádkoztunk azért, hogy az eljövendő generációk is örömeiket lellessék Isten teremtett világában.

A Laudato Si'-fogadalom kártyája

A gyermeki kíváncsiság ajándéka

Sabine Velikovsky (ÖR-IT/CE, Ausztria)

A kritzendorfi magán népiskola része az ausztriai SSND iskolahálózatnak. Az iskola a pozitív gondolkodást hangsúlyozza, fókuszban a megbecsüléssel, toleranciával és az emberek, állatok és a környezet tiszteletével. Ez a pedagógiai program inspirálta az egyik szülőt, egy tapasztalt kertészt, hogy új megközelítéssel próbálja átadni ezt a szemléletet. Néhány négyzetméteren kialakított egy iskolakertet. A növénerek és a többi szülő segítségével ez mára 3000 m²-nél is nagyobbra nőtt.

A kertészkedés révén a kétszáz diák kereskedelmi és kertészeti készségeket, tudományos ismereteket szerzett, és elsajátította a növénytermesztéshez szükséges türelmet. A közös munka és felelősségvállalás révén a diákok közösen főznek, és megízlelik munkájuk gyümölcsét.

A kert roppant változatos. Nyolc magaságyásban zöldségeket termelnek. Vannak málnabokrok, valamint krumplit és tököt is termesztene. Gyönyörű virágágyások, gyümölcsfák, és egy gyógynövénykert is színesíti a látképet. Kétszer egy évben a szülők és tanárok egy

értekezleten döntenek el, melyik parcella melyik osztályhoz kerül. Amint lehet, megkapják a palántákat, és márciustól kisebb csoportokban gondozzák az osztálykertjüket.

Mivel az év fénypontja a gyerekek számára a szüret, leginkább azonnal fogyasztható zöldségeket termelnek. Az éves nyári fesztiválon házi készítésű termékeket, például zöldségkeveréket és levendulazsákokat is árulnak. A szezon a krumpliszedéssel, tökfaragással, almásrétes-sütéssel és lekvárfőzéssel ér véget.

Az iskolanövénerek élő példaként szolgálnak arra, hogyan tiszteljük a teremtett világot, és mindnyájunk egyedi képességeit és tehetségét. Azon dolgoznak, hogy felébredjék a gyerekek kíváncsiságát, és a fenntartható életformát szolgáló szokásokat, a Föld ajándékainak megbecsülését alakítsák ki bennük.

Fotó: Unsplash – Bill Oxford

Minden összefügg

Beatriz Martinez-Garcia nővér, ENSZ-NGO igazgató

Tavaly januárban, az ENSZ történetében először, a hajléktalanság volt a fő téma a Szociális Fejlesztési Bizottságban. Az NGO-k a hajléktalanság felszámolására alakult munkacsoportja és a Szociális Fejlesztési Bizottság keményen dolgozott azon, hogy a tagállamok és egyéb döntéshozók figyelmét felhívja arra, hogy a lakhatás emberi jog, és a hajléktalanság globális probléma. Az ENSZ Emberi Települések Központja szerint világszerte nagyjából 1,6 milliárd ember hajléktalan.

A hajléktalanság nemcsak a szegényeket érinti, „hanem a társadalom nagy része is súlyos nehézségekkel küzd, hogy saját lakáshoz jusson. Az, hogy valakinek van lakása, sokat jelent az ember méltósága és a családok boldogulása szempontjából.” (*Laudato Si'*, 152) A bensőséges viszony a szegények és bolygónk sérülékenysége között kifejezi azt a meggyőződést, hogy a világban minden összefügg.

folytatódik a 9. oldalon

Cselekvés által tanuljuk meg tisztelni a Földet

Terezija Hostnik nővér (SI, Szlovénia)

Szlovéniában a teremtésvédelem lényeges részét képezi a nevelésnek, óvodától egyetemig. A környezetvédelem és Földünk tisztelete minden tantárgyba beépül. Mi, nővérek tovább mélyítjük ezt a tanulást azáltal, hogy „Az élet méltóságára és az egész teremtett világ védelmére nevelünk, ezért szót emelünk és cselekszünk, együttműködve másokkal.” (*A szeretet mindent odaad* – nemzetközi irányvonalunk.)

Ezt a szemléletet éljük meg nyári táborainkban, ahol 10 és 18 év közötti lányokkal foglalkozunk. A lányok 4-6 napig közösségben élnek a nővérekkel. Együtt imádkoznak, beszélgetnek az őket Istenhez, a többi emberhez és a természethez fűző kapcsolatról. Naponta elmélkednek a bibliai teremtéstörténetről, megvitatnak részleteket a *Laudato Si'*-ből és megosztják tapasztalataikat arról, hogyan kapcsolódnak egymáshoz a vizek, növények, állatok és emberek, a tágasabb univerzum részeként. A műhelymunkák során a lányok megismerkednek az anyagok újrahasznosításával, ezzel is tisztelve a Földet. A közös főzés során négy lány dolgozik együtt Cirila Hostnik nővérrel, ők főznek az egész közösségre. Élvezik, hogy megismerkedhetnek a kertben termő zöldségekkel, egészséges ételeket készítenek, és diétás étrendet is terveznek annak, akinek szüksége van rá.

... Minden összefügg

Minden ember része a természetnek. Amit a természet érdekében vagy ellene teszünk, az egész emberiséget érinti (*Laudato Si'*, 139), vagyis a környezet pusztulása hatással van az életminőségre. Az ökológiai krízist, amely miatt számos testvérünk az utcára kényszerült, a természet gátlástalan kizsákmányolásával mi emberek is okoztuk. Leginkább a falvakat érintik a természeti katasztrófák, melyek miatt az ott élőknek

Fotó: Martina Radež nővér

Minden diák megtanulja tisztelni az ételt, a szokatlan ízeket is kipróbálják.

Délután és este sétálhatnak az erdőben, állatokat és növényeket figyelnek meg, vagy csodálják a gyönyörű vízesést. A séták során feladatokat is kapnak, például: keressenek egy számukra különleges fát, amit lefestenek, este pedig elmesélnek egy történetet a fáról a többi lánynak. A varró foglalkozásokon maradék anyagokból hátizsákot készítenek. Más foglalkozásokon újságpapírból készítenek tárolódobozt. Mindkét esetben azt tanulják, hogy ne vesztessék el Isten ajándékait

A lányok évről évre visszatérnek a táborba, és barátaikat is hozzák. Szeretik ezt az egyszerű életstílust, hogy új barátokat szerezhetnek és megtanulhatják az újrahasznosítást. A tábor végén a szülők is eljönnek, és a lányok bemutatják nekik, mit tanultak a hét során.

el kell hagyniuk otthonukat, akár hazájukat is.

Ferenc pápa az egész emberiséget megtérésre, szívünk és elménk átforgatására hívja. Arra, hogy elismerjük: „A különféle teremtmények Isten adta tulajdonságaikkal – mindegyik a maga módján – egy sugáryit tükröz Isten végtelen bölcsességéből és jóságából.” (*Laudato Si'*, 69) Ha elismerjük a teremtmények jóságát, harmóniában élünk a teremtett világgal.

Közösséget építünk

Trudy C. Hamilton (CP, EEUU)

Az Living Earth Center (LEC, magyarul Élő Föld Központ) a mankatói Our Lady of Good Counsel rendházban, Minnesota államban egy az iskolanővérek által támogatott szolgálati hely kertészekkel és önkéntesekkel, akik olyan életképes közösséget építenek, amely tiszteli az élet mindent összekötő hálóját és az élő Földet. Ez jelenik meg a számos oktató és lelkeségi

a létesítménynek. Egy átlagos nyári napon a kertészek itt dolgoznak, beszélgetnek, segítik egymást. Nővérek járják a kertet, gondozzák a parcelláikat és segítenek, ahol kell.

„Ma már több mint 100 kertészünk van” – mondja Mary Tacheny nővér, a kert társalapítója. – „Nem számít, ki vagy. Ha szeretnél egy parcellát, minimális díjért megkaphatod, de

„Minden közösség kivetheti a föld javaiból, amire szüksége van az életben maradáshoz, de kötelessége meg is védeni és biztosítani termékenysége folyamatosságát a jövőbeli nemzedékek számára.”

Laudato Si': 67

programban, a képzéseken és előadásokon. Ingyenes könyvtár is rendelkezésre áll mindenkinek, aki a központot használja.

A közösségi kert a legmagávalragadóbb pontja

ezt, ha nem telik rá, akár el is engedjük. Azt mondják, itt minden nap olyan, mint egy mini ENSZ-ben, annyi különböző ember jön ide kertészkedni. A gyerekek külön területet

kapnak, ahol együtt dolgozhatnak, és megtanulják megkülönböztetni, felnevelni és gondozni a különböző növényeket.

„A központ célja, hogy teret biztosítsunk, ahol egy közösség növekedhet, konkrét és átvitt értelemben is.” – mondja Laura Peterson, a központ ügyvezető igazgatója. – „Egy egészséges ökoszisztémában megvan a különbözőség, de megvan az egység is, és az emberek együtt életképes közösséget építenek. Nemcsak élelmet termelnek, hanem jó és helyénvaló kapcsolatokat is létesítenek.”

Bár a kertészek eredetileg talán csak zöldséget és gyümölcsöt akartak ültetni, végül ennél sokkal több: egy élő közösség indult növekedésnek.

Kertészek munkában

Fotó: Mary Kay Ash nővér

Maga a Föld a tanítómesterünk

Katona Zsófi (MG, Magyarország)

Nővérprogram a Röptető Közösségi Házban

Fotó: Lobmayer M. Judit nővér

A Boldogasszony Iskolanővérek Magyar Tartománya évek óta végez sokrétű missziós munkát Mátraalján, három településen. Ezek egyike Markaz, ahol a Röptető Közösségi Ház ad otthont kulturális, művészeti és felnőttképző programoknak, valamint nyári táboroknak hátrányos helyzetű gyerekek számára. A ház kialakításában fontos szempont volt, hogy a berendezési tárgyak nagy része újrahasznosított vagy kézműves termék legyen, és tükrözze a magyar népi kultúra hagyományait.

Ugyanez a szemlélet vezettet minket, mikor megállapodást kötöttünk a tápiószelei Növényi Diverzitás Központtal. A központban ősi magyar gyümölcsfajtákat oltottak számunkra, ezek genetikai megőrzése céljából. A kert Markazon, a markazi egyházközségtől bérbe kapott telken született meg. A telket elhanyagolt, gazos, akáccal benőtt, kerítetlen formában kaptuk meg. Önkéntesek, köztük a markazi egyházközség képviselőtestületének férfitagjai, és néhány fizetett napszámos segítségével sikerült

kitisztítani, felszántani és először ideiglenesen, majd később véglegesen is körbekeríteni.

A csemeték gondozása nagyrészt önkéntes munkában történik, néhány, a felnőttképzéseket vezető tréner segített kapálni, gyomot irtani.

Az a vágyunk, hogy néhány év múlva termőre forduljanak a fák és ezzel segítsük megőrizni a régi fajtákat a jövő számára.

Makói házunkban nemrég szintén kertészkedésbe fogtak a nővérek, a mélymulcsos technika alkalmazásával hoztak létre ágyásokat, ahol növényvédőszer használata nélkül, kíméletes módszerekkel nevelhetnek majd zöldségeket.

A karantén alatt, úgy tűnt, megghiúsulnak terveik, ezért a nővérek több időt szenteltek a kertészkedésnek. Hedvig nővér például paradicsom- és paprikapalántákat nevelt az ablakban, ezeket is kiültették és gondozták az új ágyásokban. Az ehhez hasonló vállalkozások arra tanítanak, hogy ha közösségünknek gondja van a földre, a föld is szeretni fog minket, és megtanítja nekünk titkait, megőrzi örökségünket.

Mit jelent tehát mindez?

A *Küldetésben* legújabb számában Ferenc pápa felhívására reflektáltunk, aki arra szólít fel, hogy gondozzuk és kincsként őrizzük a teremtés ajándékát.

„Karolina”
Marie Henderson RSM
alkotása

Enciklikájában, a *Laudato Si'*-ben arra mutat rá, hogy a teremtésvédelem több, mint a környezetszennyezés megszüntetése. Arra sarkall, hogy vizsgáljuk meg, hogyan függ egymástól az emberi kultúra és a teremtés teljes közössége. Hogy ezt megtehessük, a teljes személyiségünket kell mérlegre tenni. Terézia anyja hitt abban, hogy az ember teljes személyiségét kell nevelni, hogy hasznos tagja legyen a társadalomnak. 1875-ben ezt írta: „Mindnyájunknak felelősséget kell vállalnunk Isten ügyéért.”

(Terézia anyja levelei, 5025)

Ferenc pápa

Képzeljük el a párbeszédet e két vezető között... egyikük a XIX. századból, másikuk a jelenből. Mit mondanának egymásnak és nekünk? Ha csatlakozhatnánk a beszélgetéshez, mit mondanánk? A *Laudato Si'* éve során szánjunk időt arra, hogy elmélkedjünk és aktívan cselekedjünk közös otthonunk védelmében.

Az Átfogó Emberi Fejlődés
Előmozdításának Dikasztériuma

Források

Laudato Si': https://regi.katolikus.hu/konyvtar/ferenc_papa_laudo_si_enciklika.pdf

Laudato Si' fogadalom: <https://livelaudatosi.org/>

Querida Amazonia: http://www.vatican.va/content/francesco/en/apost_exhortations/documents/papa-francesco_esortazione-ap_20200202_querida-amazonia.html

Laudato Si' év forrásai: <https://catholicclimatemovement.global/laudato-si-resources>

Boldogasszony
Iskolanővérek

A Boldogasszony Iskolanővérek Generalátusa
via della Stazione Aurelia, 95
00165 Roma, Italy